

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

19/10/2023

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Περιεχόμενο συνάντησης

1. Γενικά
2. Ερωτήματα / Προβληματισμοί
3. Βασικές αρχές διδασκαλίας
4. Αξιολόγηση

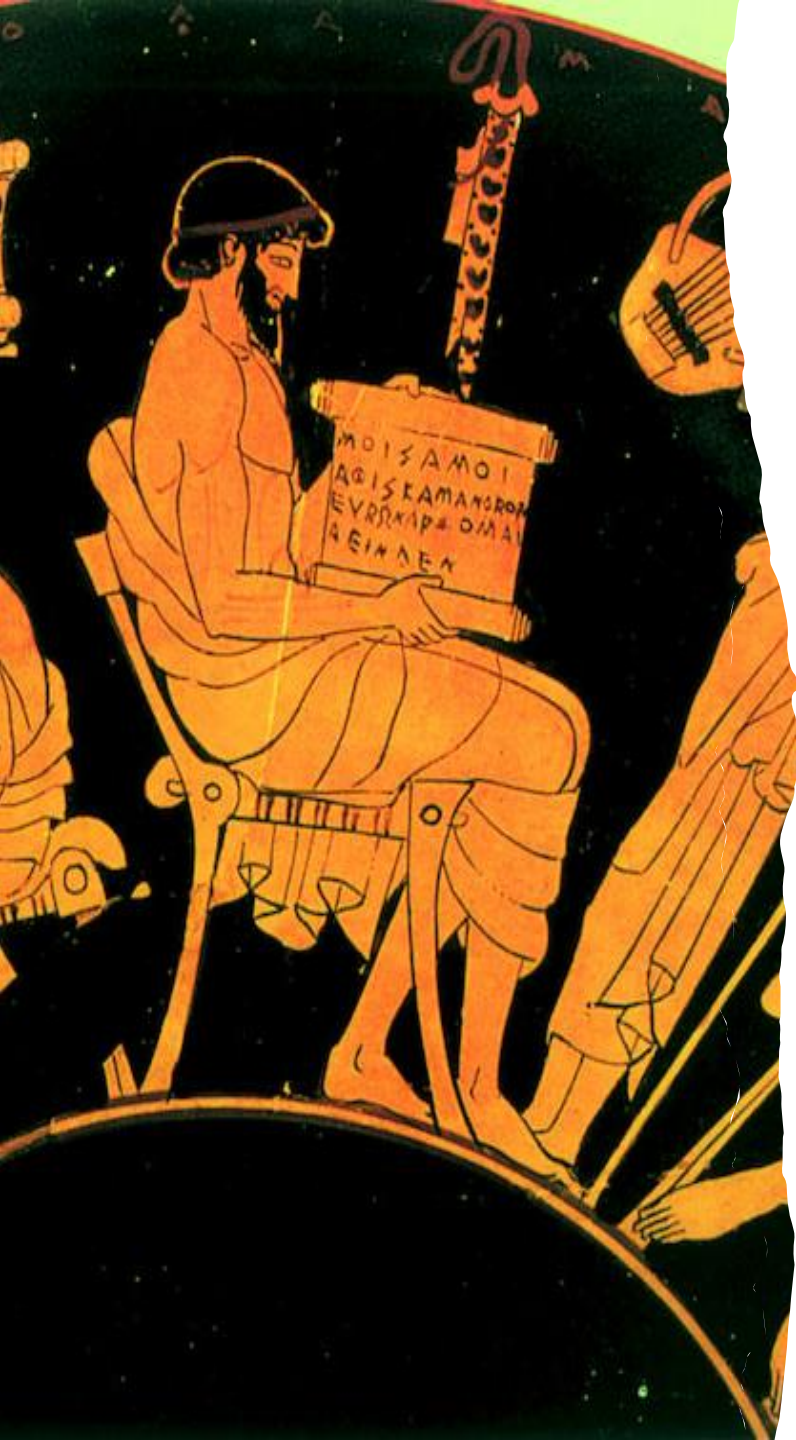
Γενικά

1. Το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών οργανώνεται:
 - Α' τετράμηνο:
2 δ.π. Α.Ε. Γλώσσα και 2 δ.π. Α.Ε. Γραμματεία
 - Β' τετράμηνο:
3 δ.π. Α.Ε. Γλώσσα και 1 δ.π. Α.Ε. Γραμματεία.

Η κατανομή αυτή τηρείται **απαρέγκλιτα**, ώστε να καλυφθούν τα διδακτέα τόσο στη Γλώσσα όσο και στη Γραμματεία.

2. Οι διδακτικές περιόδους του μαθήματος ΔΕΝ πρέπει να εκχωρούνται σε άλλα μαθήματα. Τα φαινόμενα που διδάσκονται σε κάθε τάξη αποτελούν προϋπόθεση για την επόμενη και, επομένως, πρέπει να καλύπτονται.

3. Οι μαθητές/μαθήτριες πρέπει να φτάνουν στη Γ' Γυμνασίου με επάρκεια, ώστε να είναι σε θέση να επιλέγουν το μάθημα για το Λύκειο.

Γενικά

Ημερίδα

«Διδάσκοντας Αρχαία Ελληνικά...»

Εκτενή κείμενα II: Η Ιλιάδα του Ομήρου

Το υλικό έχει αναρτηθεί στην Ομάδα Teams
«Διδασκαλία Αρχαίων Ελληνικών Γυμνασίου»
(General > Documents > In site library)

Βλ. ηλεκτρονικό μήνυμα στα σχολεία, 13/10/2023

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

08.30 - 09.00 | Εγγραφές

09.00 - 09.20 |

Χαιρετισμός

Αναπληρώτρια Διευθύντρια Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Δρ Έλενα Χατζηκακού

Χαιρετισμός - Κήρυξη εργασιών Ημερίδας
Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Δρ Κυπριανός Δ. Λούης

09.20 - 10.20 |

Διδάσκοντας ακέραια κείμενα II: Ομήρου Ιλιάδα
Αντώνης Πετρίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Συζήτηση

10.20 - 10.50 | Διάλειμμα

10.50 - 11.50 |

Προσεγγίζοντας διδακτικά τη Ραψωδία Γ' της Ιλιάδας
Αγγελική Μάρκογλου
Ειδική Επιστήμονας, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Συζήτηση

11.50 - 12.00 | Διάλειμμα

12.00 - 13.00 |

Διδακτικές προτάσεις στην Ιλιάδα του Ομήρου σύμφωνα με τα νέα Προγράμματα Σπουδών της Ελλάδας
Βάγια Ζήκα
Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φιλολόγων Νομού Ξάνθης
Συζήτηση

13.00 - 13.15 |

Ολοκλήρωση Εργασιών Ημερίδας
Συντονισμός: Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

διδάσκοντας αρχαία ελληνικά...

Εκτενή κείμενα II:
Η Ιλιάδα του Ομήρου

Σάββατο, 30 Σεπτεμβρίου 2023

8.30 - 13.15

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Λευκωσία

Οργανωτική Επιτροπή |

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου

ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Σπύρος Σιμεού, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Μάρω Μελενίδου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Ειρήνη Κούννου, Σύμβουλος Φιλολογικών

Μαθημάτων

Βασιλική Πετρί, M.A., Σύμβουλος Φιλολογικών

Μαθημάτων

Δρ Ευτυχία Πολυκάρπου Ηρακλέους, Λειτουργός

Αναλυτικών Προγραμμάτων

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Δρ Παύλινο Χατζηθεοδούλου, Προϊσταμένη

Τομέα Επιμόρφωσης Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Δρ Παναγιώτης Σάββα, Φιλόλογος

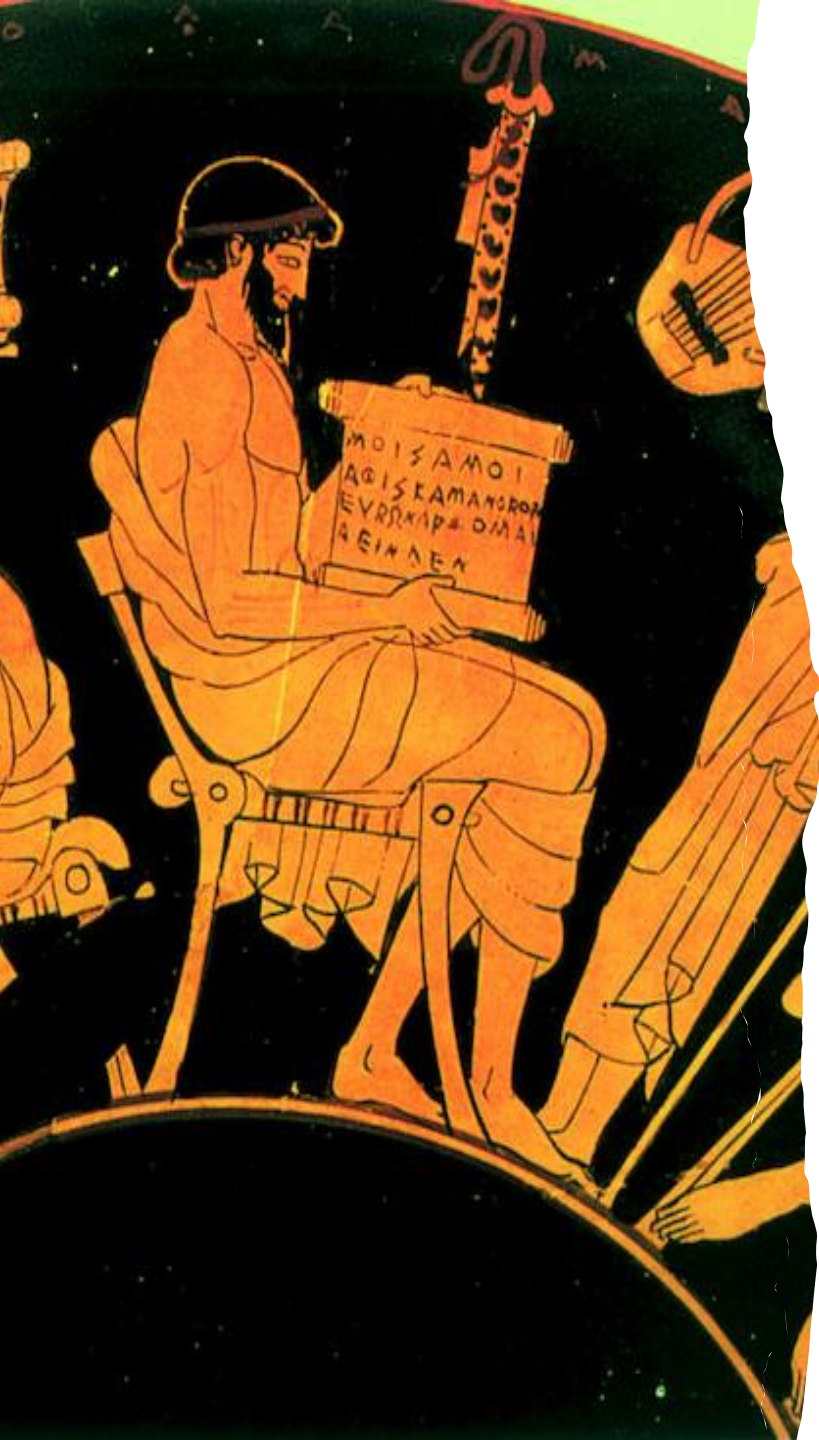
Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Δρ Ιωάννης Σακκάς, Φιλόλογος

Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

πρόγραμμα

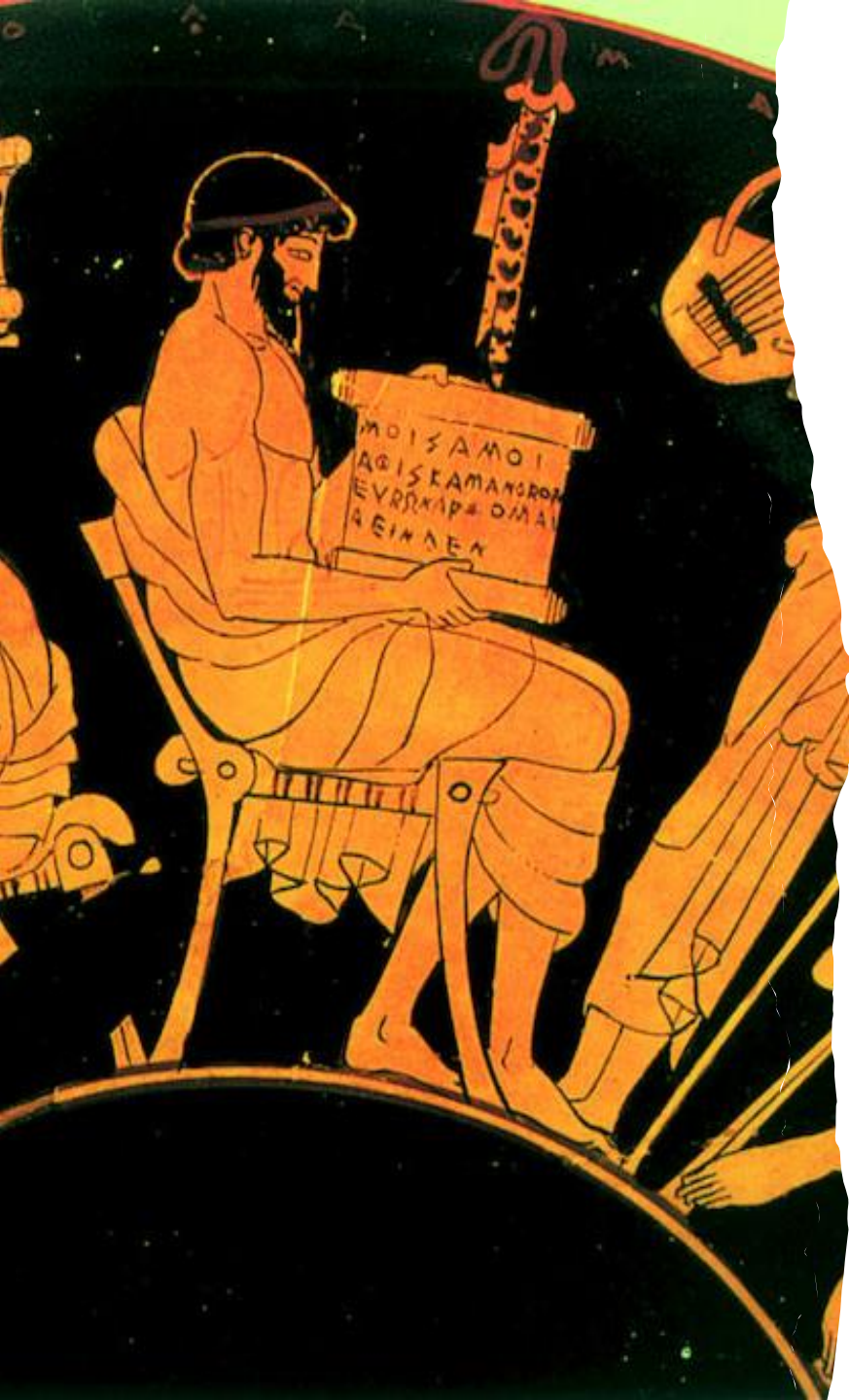
Ερωτήματα / Προβληματισμοί

- 1. Διαγώνισμα – Δύο απόψεις:**
 - Το ένα διαγώνισμα δυσκολεύει τους μαθητές
 - Το ένα διαγώνισμα λειτουργεί υπέρ των μαθητών, αφού η ύλη είναι μειωμένη
- 2. Ενόπιτες «Κείμενο και παιγνιώδεις ασκήσεις»:**
 - Εκφράζεται ικανοποίηση
 - Κρίθηκαν δύσκολες κάποιες ασκήσεις στον Αχιλλέα
- 3. Να δημιουργηθούν ολοκληρωμένες διδακτικές προτάσεις για Α' και Β' Γυμνασίου**
- 4. ΔΕ/ΔΕ σε Ιλιάδα, Οδύσσεια, Ελένη: να μειωθούν /διασαφηνιστούν**
- 5. Ύλη στη Β' και Γ' Γυμνασίου: να μειωθεί**
- 6. Επανάληψη γραμματικών και συντακτικών φαινομένων: απαιτείται περισσότερος χρόνος**

Βασικές αρχές διδασκαλίας

1. Εξετάζουμε το κείμενο ενταγμένο στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**, με τις απαραίτητες σχετικές πληροφορίες, με απλά λόγια, χωρίς πολλή θεωρία στα έπη και την τραγωδία. Να απολαύσουν τη λογοτεχνία!
2. Κινούμαστε:
 - από την πράξη > θεωρία (όχι αντίστροφα)
 - από το γνωστό/οικείο/βίωμα > άγνωστο/νέο
 - από τα Νέα Ελληνικά > Αρχαία Ελληνικά, επειδή **θέλουμε να κατανοούν!**

Βασικές αρχές διδασκαλίας

3. Τριμερής πορεία όλο-μέρος-όλο

Ενδεικτικά:

Όλο: η συνολική ανάγνωση του κειμένου

Μέρος: ενότητες / περίοδοι / κώλα ή τομείς κειμενικής ανάλυσης (γλωσσικός, αισθητικός, πραγματολογικός)

Όλο: συνολική αποτίμηση της αξίας και σημασίας του κειμένου, κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου

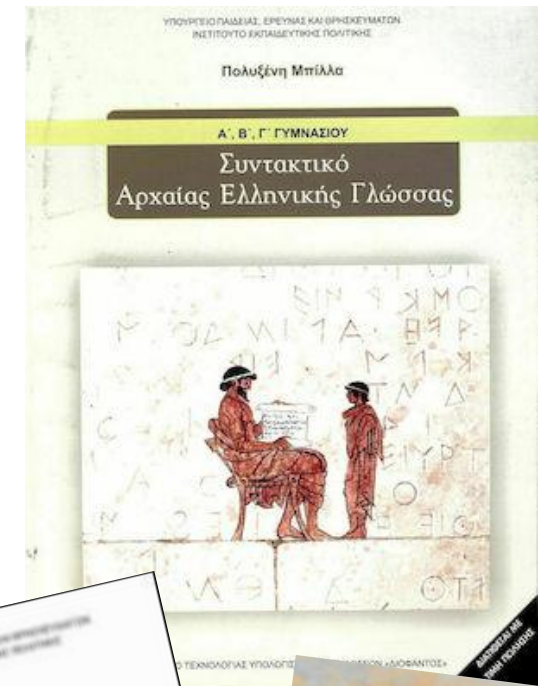

4. Η διδασκαλία της ΑΕ Γλώσσας ενδείκνυται να αξιοποιεί πρωτίστως το **γλωσσικό αισθητήριο των παιδιών ως φυσικών ομιλητών της Νέας Ελληνικής**. Για την επεξήγηση/κατανόηση όλων των φαινομένων, γίνεται εκκίνηση από/σύνδεση με τα Νέα Ελληνικά (και την κυπριακή διάλεκτο). Η διδακτική αυτή προσέγγιση θεωρείται βασική αρχή διδασκαλίας του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών.

Πρώτα κατακτούν τις έννοιες και μετά την ορολογία!

5. **Αξιοποίηση βασικών βιβλίων αναφοράς** (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή) εκεί και όπου χρειάζεται. Αποτελεί καλλιέργεια βασικής δεξιότητας η χρήση γραμματικής, συντακτικού και λεξικών της Αρχαίας (αλλά και Νέας) Ελληνικής. **Περιορίζουμε τα φυλλάδια!!!**

Οι μαθητές/-τριες πρέπει να τα κρατούν τα βιβλία αυτά για το Λύκειο!

Βασικές αρχές διδασκαλίας

6. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** από τον/την εκπαιδευτικό, **προαναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν τα υπό έμφαση στοιχεία του κειμένου.

7. **Ολιστική και κειμενοκεντρική προσέγγιση.**

Η **ολιστική προσέγγιση** αφορά την ισομερή συνεξέταση μορφής και περιεχομένου (γλώσσα και νοήματα), ενώ η **κειμενοκεντρική** αφορά την κατανόηση του κειμένου με βάση τις πληροφορίες που δίνει το ίδιο το κείμενο (και όχι άλλες, εκτός κειμένου).

Βασικές αρχές διδασκαλίας

8. Η γραμματική και το συντακτικό αποτελούν **εργαλεία κατανόησης** του κειμένου και **ΟΧΙ** αυτοσκοπό της διδασκαλίας μας.

Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

1 ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

Το σύστημα μετάδοσης της κίνησης μεταφέρει την κίνηση από τον κινητήρα στους τροχούς (αριστερά, πίσω) ή και στους τζακούρες (δεξιά, μπροστά του αυτοκινήτου). Το κύριο μέρη είναι ο αμοιβαίος ένα τυμκό σύστημα κίνησης είναι: Ο συμπλέκτης, το κάρβουνο ταχυτήτων, ο άξονας μετάδοσης κίνησης, το διαφορικό, τα ημιάξονα, οι πλίνθες (βουγιού τραχιά) και οι τροχοί.

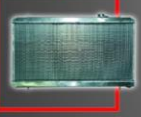
2 ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ

Κινητήρα εννοούμε μια διάταξη που μπορεί να μετατρέψει μια μορφή ενέργειας, σε μηχανικό έργο. Επειδή η καύση της ενέργειας γίνεται μέσα στον ίδιο τον κινητήρα οι μηχανές αυτές ονομάζονται εσωτερικής καύσης (Μ.Ε.Κ.). Η μορφή της ενέργειας που καταναλώνεται προσδιορίζει και το όνομα του κινητήρα. Πετρέλαιονητήρες που καταναλώνουν πετρέλαιο, ηλεκτροκινητήρες που καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια, βενζινοκινητήρες που καταναλώνουν βενζίνη, και οι οποίοι με μία μετατροπή μπορούν να καταναλώσουν και υγραφίο.

3 ΨΥΓΕΙΟ

Το ψυγείο είναι το τμήμα που έχει ως σκοπό να αποπεί τη θερμότητα μέσω ενός κυκλώματος υγρού (παροφκού), από τον κινητήρα στην ατμόσφαιρα. Αποτελείται από δύο αντίστροφους υδροθαλάμους που βρίσκονται ο ένας στο επάνω τμήμα και ο άλλος στο κάτω τμήμα, είναι ενδεχόμενος βρίσκεται το κυρίως ψυγείο, το οποίο είναι σπληντικό ή κεντρικό. Μια ανεξίτηλη αντλία αντλεί το ψυκτικό υγρό από το κάτω μέρος και το διχευτεί στα μέρη του κινητήρα που χρειάζονται ψύξη. Στη συνέχεια αυτό επιστρέφει στο άνω μέρος του ψυγείου. Το κύριο εξάρτημα του υδροκυκλώματος είναι τα ακαλόμυδα. Οι υδροθαλάμοι, η αντίλη νερού, το ψυγείο, ο ανεπιτήρητος, ο θερμαντήρας, οι υδροαερίες και τα όργανα μέτρησης της θερμοκρασίας.

4 ΜΠΑΤΑΡΙΑ

Η μπαταρία είναι το μέσο αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία παράγεται από τον γενεακινητήρα ή τη γεννήτρια. Πρέπει να έχει τη δυνατότητα, να παρέχει ισχυρά ηλεκτρικά ρεύματα κατά την εκκίνηση του κινητήρα ακόμα και σε χαμηλές θερμοκρασίες περιβάλλοντος. Επιπλέον, πρέπει να έχει την δυνατότητα να καλύπτει τη ηλεκτρική φορτία, όταν ο κινητήρας λειτουργεί σε ρελαξία. Οι μπαταρίες που χρησιμοποιούνται στα αυτοκίνητα είναι μολύβδου με ηλεκτρολυτικό διάλυμα θειικού οξέος. Οι χρησιμοποιούμενες τάσεις είναι τα 12 Volts.

5 ΑΠΟΣΒΕΣΤΗΡΣ ΚΡΑΔΑΣΜΩΝ (ΑΜΟΡΤΙΣΤΕΡ)

Το αμορτισέρ αποτελείται από ένα σωλήνα με ένα εσωτερικό έμβολο, το οποίο περιβάλλεται από λάδι. Κατά την κίνηση του αμορτισέρ το έμβολο υφεί το λάδι μέσα από οπές που υπάρχουν κατά μήκος του σωλήνα και αποσπώνται στο να επιβραδύνει τη ροή του υγρού και την κίνηση του εμβόλου. Ο αριθμός και το μέγεθος των οπών καθορίζουν το ρυθμό επιβραδύνσης της ροής του λαδιού, που έχει ως αποτέλεσμα το πόσο γρήγορα θα απορβεί τους κραδασμούς το αμορτισέρ.

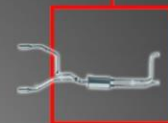
14 ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

Πρόκειται για έναν άξονα ο οποίος συνδέει και μεταφέρει την περιστροφή κίνηση από το κάρβουνο ταχυτήτων στο διαφορικό. Χρησιμοποιείται σε οχήματα στα οποία ο κινητήρας είναι τοποθετημένος εμπρός, όταν θέλουμε να μεταδώσουμε την κίνηση πίσω. Η σύνδεση του άξονα με το κάρβουνο ταχυτήτων και το διαφορικό, γίνεται με δυο τρόπους. Μετάδοση της κίνησης με σπληντικό άξονα και με σταθερή απόσταση με το κάρβουνο ταχυτήτων και διαφορικό (πολλούς τεχνολογίας αυτοκινήτου). Μετάδοση της κίνησης με σπληντικό άξονα και απόσταση με το κάρβουνο ταχυτήτων και διαφορικό μεταλλωμένη (νέες τεχνολογίας σχεδίαση ανεπιτήρητος).

13 ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Το σύστημα διεύθυνσης αποτελείται από το πεδάλιο (τιμόνι) και από ένα μηχανισμό (κεντρικό), που μεταφέρει την κίνηση του πεδαλιού μεταφέροντας την στους μηχανισμούς τροχών, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα στρέψης, αλλάζοντας τη διεύθυνση του οχήματος.

12 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΑΓΩΓΗΣ

Το σύστημα εξαγωγής ενσωματώθηκε στα αυτοκίνητα αρχικά για να προστατεύει τον οδηγό και τους επιβάτες από την εστιακή εξασθένιση, αφού μέσω ενός καταλύτη μετατρέπονται σε αβίαση οξεία. Επιπλέον, σε ένα τυμκό βενζινοκινητήρα το 35-40% της ενέργειας που περιέχεται στο καύσιμο, χάνεται μέσω της εξαγωγής υπό τη μορφή θερμικής, ηχητικής και ηλεκτρικής ενέργειας. Το σύστημα εξαγωγής αποτελεί μέρος αυτής της ενέργειας, προς όφελος της απόδοσης του κινητήρα.

11 ΔΙΑΦΟΡΙΚΟ

Διαφορικό είναι ο μηχανισμός που επιτρέπει στους δυο κινητήριους τροχούς στα εμπροσπονητικά ή οπισθοπονητικά οχήματα, ή και στους δυο άξονες μετάδοσης για τα τετρακίνητα, να περιστρέφονται με διαφορετικές γωνιακές ταχύτητες ώστε να κατανέμει η ροπή στρέψης (ανάλογα με τον συντελεστή πρόσφυσης) στους κινητήριους τροχούς. Το διαφορικό επιτρέπει όταν ένα όχημα κινείται ορθά και στρέφει οι τροχοί που βρίσκονται στην εξωτερική πλευρά της τροχιάς να διανύουν μεγαλύτερη απόσταση από τους τροχούς που βρίσκονται στη εσωτερική πλευρά.

10 ΤΡΟΧΟΙ

Οι τροχοί μεταφέρουν την κίνηση. Αποτελούνται από ένα μεταλλικό δίσκο (άντα) που περιβάλλεται από έναν ελαστικό περιβάλλον (ελαστικό), ο οποίος καλύπτεται από ένα ελαστικό υλικό υψηλής αντοχής. Οι τροχοί είναι κατασκευασμένοι έτσι ώστε να μπορούν να απορροφούν τους κραδασμούς κατά τη διάρκεια της οδήγησης.

9 ΚΑΤΑΛΥΤΗΣ

Πρόκειται για ένα κβίτω από ανοξείδωτο χάλυβα που προσαρμόζεται στην έξοδο του αυτοκινήτου και περιέχει ένα πλήγμα καλμάρνο από ένα λεπτό στρώμα καταλυτικού υλικού. Το υλικό που χρησιμοποιείται συνήθως είναι ένας συνδυασμός πλάτιου, ραβίου και παλλάδιου. Σκοπός του καταλύτη αυτού υλικού είναι να μετασχηματίσει και να επεξεργαστεί τις χημικές αντιδράσεις, που μετατρέπουν τους ρύπους του κινητήρα σε λιγότερο βλαβερές ουσίες.

8 ΠΛΑΙΣΙΟ

Το πλαίσιο είναι μια κοχρημη μεταλλική κατασκευή που πάνω σε αυτή στερεώνονται όλα οι μηχανισμοί του αυτοκινήτου. Αναλαμβάνει να απορροφά όλα τα φορτία και τις δυνάμεις που ασκούνται πάνω του. Αν και παλιότερα αποτελούσε το κοινό χαρακτηριστικό των αυτοκινήτων, σήμερα το πλαίσιο (αση) έχει αντικατασταθεί από το αμορτισέρμένο αμάξωμα. Πρόκειται για μια ενσωματωμένη μονοκόμμη κατασκευή, χωρίς ξεχωριστό πλαίσιο, η οποία σταθεροώνει τα φορτία και τις δυνάμεις που ασκούνται στο όχημα.

7 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΔΗΣΗΣ

Το σύστημα πέδησης (φρένο), χρησιμοποιεί στο να μειώνει την ταχύτητα του οχήματος και να το ακινητοποιεί. Κάθε αυτοκίνητο έχει δύο φρένα ανεξάρτητα μεταξύ τους. Στο ένα ο χειρισμός από τον οδηγό γίνεται με το χέρι (χειρόφρενο) και στο άλλο με το πεντάλ ποδιού (ποδοφρένο). Το χειρόφρενο χρησιμοποιείται κυρίως στα στάθμευση του οχήματος και ως βοηθητικό σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Το ποδοφρένο λειτουργεί στους τροχούς μέσω υδραυλικής πίεσης. Καθώς ο οδηγός πατάει το πεντάλ του φρένου, η αντίλη ασπνείζοι το υγρό των φρένων με αποτέλεσμα οι σπινθήρες που έχουν τα τοκάκια να αλληλουν και να έρπονται σε επαφή με τα δισκία φρένων. Η αναπνοσόμενη δύναμη τρέφει έτσι ως αποτέλεσμα το φρένο να σταματήσει το αυτοκίνητο. Βασικό πρόβλημα στη μελέτη της πέδησης είναι ο τρόπος απομάκρυνσης της θερμότητας που αναπτύσσεται. Ο παλιότερος τρόπος πέδησης ήταν με ταμπόρα.

6 ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ

Το σύστημα ανάρτησης είναι το σύνολο των στοιχείων που εξασφαλίζουν τη σύνδεση των τροχών με το πλαίσιο. Ο τρόπος σύνδεσης εξαρτάται την απορρόφηση των κραδασμών καθώς και την ομαλή λειτουργία του αυτοκινήτου κατά την εκκίνηση και την κίνηση του. Ο τρόπος σύνδεσης εξαρτάται από μια σειρά ελαστικών στοιχείων, ελαστικών και ελαστικών ελατήριων και από βελβίδες στρέψης. Τα σύγχρονα συστήματα συμψηφίζονται με μια σειρά αμορτισέρ.

Υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα γνώσης.

Σε διαφορετικό βαθμό κατέχει αυτήν τη γνώση και πολυπλοκότητα:

- Ο απλός οδηγός
- Ένας τεχνολόγος
- Ένας μηχανολόγος
- Ένας τεχνικός αυτοκινήτων
- Ένας υπεύθυνος παραγωγής σε αυτοκινητοβιομηχανία
- ...

ΟΛΟΙ, ΟΜΩΣ, ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΟΔΗΓΗΣΟΥΝ!

www.audi.gr

Βασικές αρχές διδασκαλίας

9. Η **μετάφραση/απόδοση συνιστά γόνιμη και δημιουργική διαδικασία**, η οποία δείχνει ότι οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν τα κύρια νοήματα του κειμένου καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά στοιχεία της γλώσσας (μορφή και περιεχόμενο).

Η μετάφραση/απόδοση αντιμετωπίζεται ως στοιχείο που υποβοηθά στην **ερμηνεία** των κειμένων και ΟΧΙ ως αυτοσκοπός της διδασκαλίας

Ως διαδικασία που αξιοποιεί το **«τι»** (περιεχόμενο), **«πώς»** (λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, ύφος, επικοινωνιακό πλαίσιο, οργάνωση και δομή του λόγου, συνοχή και συνεκτικότητα) και **«γιατί»** (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου:

μορφή + περιεχόμενο + μηνύματα

Βασικές αρχές διδασκαλίας

Για την απόδοση κειμένου στα Νέα Ελληνικά, αξιοποιούνται:

- πολλαπλές αποδόσεις / μεταφράσεις
- παραγωγή απόδοσης / μετάφρασης
- κριτική απόδοσης / μετάφρασης
- διόρθωση απόδοσης / μετάφρασης κ.ά.

Υπάρχει αναρτημένο σχετικό υλικό με τύπους ασκήσεων κατανόησης του κειμένου.

Αναμένεται να αξιοποιηθεί τόσο στη διδασκαλία όσο και στην αξιολόγηση, ώστε να προετοιμαστούν οι μαθητές/μαθήτριες.

Βασικές αρχές διδασκαλίας

10. Στα εκτενή έργα, πρέπει:

- Περιοριζόμαστε στην **ΟΥΣΙΑ**. Δεν πρέπει να πούμε τα πάντα. *Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ!*
- Μεγαθεματική προσέγγιση
- Όχι στίχο – στίχο
- Διερευνητικά, βιωματικά, απλά, με επικαιροποίηση
- Όχι αντιγραφές στα φύλλα εργασίας
- Να απολαύσουν τη λογοτεχνία!
- Δίνουμε χρόνο στο έργο να προχωρήσει και στους μαθητές/τριες να αρχίσουν να κατανοούν

08.45 - 09.00 | Εγγραφές

09.00 - 09.20 |

Χαιρετισμός

Αναπλ. Διευθύντρια Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Δρ Έλενα Χατζηκακού

Χαιρετισμός - Κήρυξη εργασιών Ημερίδας
Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Δρ Κυπριανός Δ. Λούης

09.20 - 10.20 |

Διδάσκοντας την Οδύσσεια ως σύνολο

Αντώνης Πετρίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Συζήτηση

10.20 - 10.50 | Διάλειμμα

10.50 - 11.50 |

Μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας των Ομηρικών επών: Η περίπτωση της Ραφωδία Γ της Ιλιάδας
Παναγιώτης Αγγελάκης
Μέλος ΣΕΠ, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

11.50 - 12.00 | Διάλειμμα

12.00 - 13.00 |

«Το ταξίδι της επιστροφής»: Προσεγγίζοντας διδακτικά τη Ραφωδία α της Οδύσσειας
Αγγελική Α. Μάρκογλου
Ειδική Επιστήμονας, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Συζήτηση

13.00 - 13.15 |

Ολοκλήρωση Εργασιών Ημερίδας
Συντονισμός: Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

διδάσκοντας αρχαία ελληνικά...

Εκτενή κείμενα I: Η Οδύσσεια του Ομήρου

Αναρτημένο υλικό

Οργανωτική Επιτροπή |

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων
Δρ Φωτεινή Θεοδούλου
Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων
Κωνσταντίνου Λουτσίου
Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Δρ Παυλίνα Χατζηθεοδούλου
Προϊσταμένη Τομέα Επιμόρφωσης Π.Ι.
Ευτυχία Πανοπίδου
Φιλόλογος, Β.Δ., Λειτουργός Π.Ι.
Αναστασία Κουσουρή
Φιλόλογος, Λειτουργός Π.Ι.

08.30 - 09.00 | Εγγραφές

09.00 - 09.20 |

Χαιρετισμός

Αναπληρώτρια Διευθύντρια Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Δρ Έλενα Χατζηκακού

Χαιρετισμός - Κήρυξη εργασιών Ημερίδας
Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Δρ Κυπριανός Δ. Λούης

09.20 - 10.20 |

Διδάσκοντας ακέραια κείμενα II: Ομήρου Ιλιάδα

Αντώνης Πετρίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

10.20 - 10.50 | Διάλειμμα

10.50 - 11.50 |

Διδακτικά τη Ραφωδία Γ της Ιλιάδας
Αγγελική Μάρκογλου
Ειδική Επιστήμονας, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Συζήτηση

11.50 - 12.00 | Διάλειμμα

12.00 - 13.00 |

Διδακτικές προτάσεις στην Ιλιάδα του Ομήρου σύμφωνα με τα νέα Προγράμματα της Ελλάδας

Βάγια Ζήκα
Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φιλολογικών Νομού Ξάνθης
Συζήτηση

13.00 - 13.15 |

Ολοκλήρωση Εργασιών Ημερίδας
Συντονισμός: Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

διδάσκοντας αρχαία ελληνικά...

Εκτενή κείμενα II: Η Ιλιάδα του Ομήρου

Πρόγραμμα, 30 Σεπτεμβρίου 2023

8.30 - 13.15
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Λευκωσία

Οργανωτική Επιτροπή |

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων
Δρ Σπύρος Συμεού, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων
Μάρω Μελενίδου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων
Δρ Ερήνη Κούννου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων
Βασιλική Πετρί, Μ.Α., Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων
Δρ Ευτυχία Πολυκάρου Ηρακλέους, Λειτουργός Αναλυτικών Προγραμμάτων

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Δρ Παυλίνα Χατζηθεοδούλου, Προϊσταμένη Τομέα Επιμόρφωσης Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Δρ Παναγιώτης Σάββα, Φιλόλογος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Δρ Ιωάννης Σακάς, Φιλόλογος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Βασικές αρχές διδασκαλίας

11. Συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων (διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος κ.ά.), επαγωγική μέθοδος, διαθεματικότητα, δημιουργικές δραστηριότητες, **πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων**, αξιοποίηση της τεχνολογίας και οτιδήποτε καθιστά τη διαδικασία μάθησης ενεργητική και αποτελεσματική.

12. Βιωματικότητα και επικαιροποίηση, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.

13. Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού, ώστε να καλυφθούν ορθά όλες οι ενότητες.

Ενότητες: Κείμενο και παιγνιώδεις ασκήσεις

- Περιλαμβάνουν:
 - το υλικό του μαθητή (pdf)
 - το διδακτικό σενάριο για τον/την εκπαιδευτικό, ενσωματωμένη ηχητική απόδοση του κειμένου και λύσεις των ασκήσεων (ppt)
- Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να **μελετήσει** το σενάριο και να το **εφαρμόσει παιγνιωδώς**
- Στόχος: η απόλαυση, η ευχάριστη μάθηση, η επανάληψη και εμπέδωση
- Η κατανόηση του κειμένου ΔΕΝ οδηγεί σε μετάφραση

Βασικές αρχές διδασκαλίας

Ο/Η εκπαιδευτικός πρέπει:

Να κατέχει πολύ καλά όλο το υλικό του, ώστε να έχει συνολική εποπτεία και ευελιξία.

Να γνωρίζει και να ανατρέχει διαρκώς τους ΔΕ/ΔΕ, τον Προγραμματισμό, το υποστηρικτικό υλικό του μαθήματος.

Να επαναφέρει διαρκώς τα φαινόμενα / ιδέες / βασικά στοιχεία.

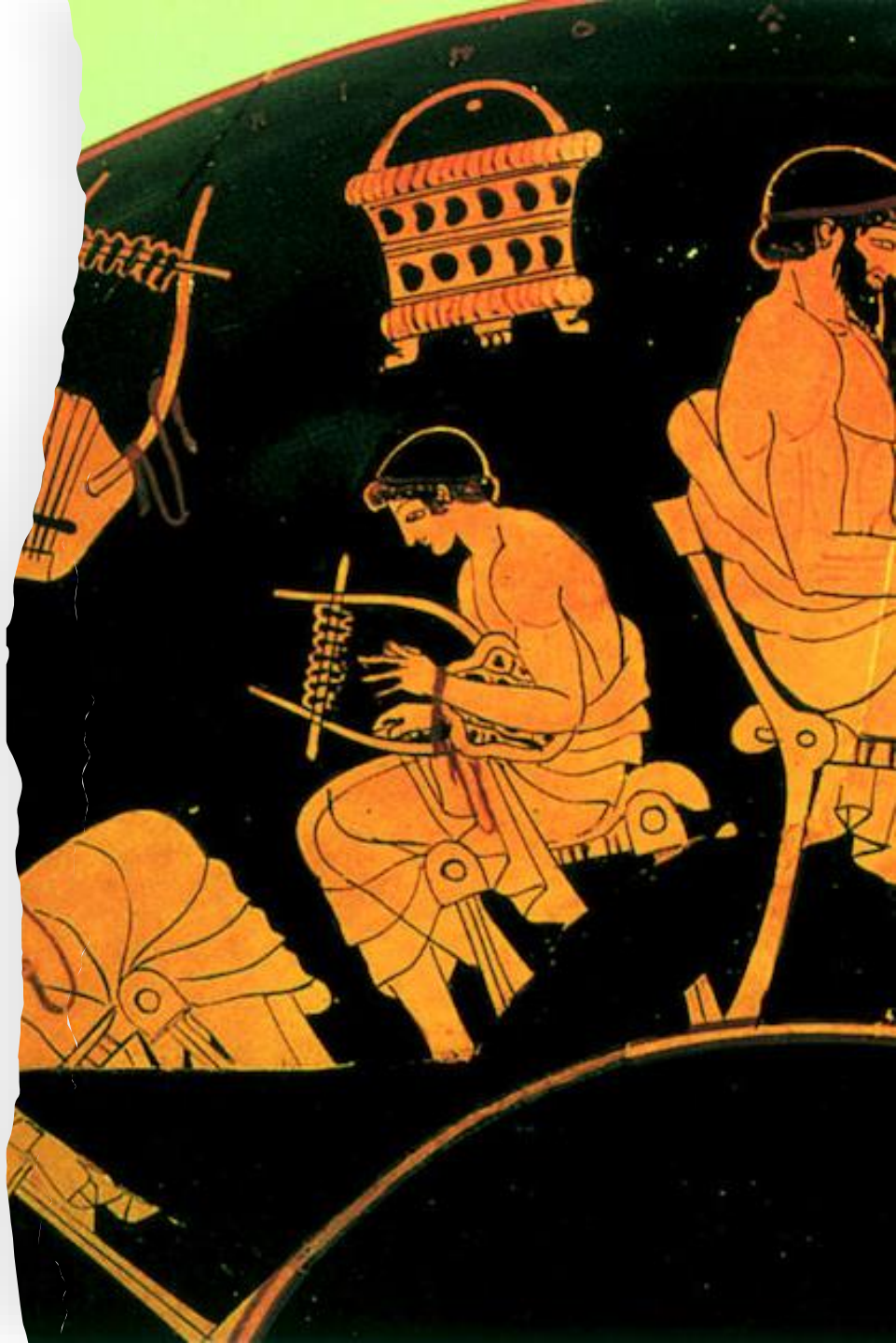
Ξέρει ότι η εκμάθηση είναι διαδικασία που απαιτεί χρόνο!

Αξιολόγηση

Ισχύουσα νομοθεσία

- (γ) (i) Ο βαθμός κάθε τετραμήνου προκύπτει από την αξιολόγηση που αφορά στην απόδοση του μαθητή κατά τη διάρκεια του τετραμήνου.
- (ii) Η απόδοση αξιολογείται στη βάση διαγωνισμάτων, γραπτών εργασιών-πρότζεκτ, προφορικής επίδοσης και άλλων εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, οι οποίες διενεργούνται στο πλαίσιο της επίτευξης των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες της αρμόδιας αρχής.

Αξιολόγηση

Πλαίσια Μάθησης μαθήματος Αρχαίων Ελληνικών

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Ένα 40'/45' διαγώνισμα

- Γραπτές εργασίες – πρότζεκτ (εκπόνηση και παρουσίαση)
- Προφορική επίδοση
- Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης

[Βλ. diamorfotiki_axiologisi.pdf (moec.gov.cy)]

Έμφαση στη διαμορφωτική αξιολόγηση!

Διαμορφωτική Αξιολόγηση

Εισηγήσεις για το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας

i. Συμμετοχή μαθητή/-τριας στην τάξη

- *Ενδιαφέρον για το μάθημα* (συνέπεια, καταγραφή σημειώσεων, ενεργητική ακρόαση)
- *Προφορική συμμετοχή* (απαντήσεις [συχνότητα-ορθότητα])
- *Δραστηριότητες στην τάξη* (ατομικά-συνεργατικά-στην ολομέλεια)
- *Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης / ετεροαξιολόγησης* στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων – Καλλιέργεια μεταγνωστικών δεξιοτήτων (Πώς έκανα λάθος; Πώς θα το αποφύγω στο μέλλον;)
- *Ανταπόκριση σε Δελτία εισόδου/εξόδου*
 - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ορθό-λάθος, συμπλήρωση
 - 3-2-1 (Γράψε 3 πράγματα που έμαθες, 2 στοιχεία που θα ήθελες να μάθεις και 1 σημείο που σε δυσκόλεψε. Γράψε 3 καινούριες λέξεις που έμαθες από το κείμενο, 2 λέξεις που θεωρούσες ότι δεν καταλάβαινες, αλλά στην πορεία συνειδητοποίησες ότι τις γνώριζες, 1 λέξη που σε δυσκολεύει ακόμα.)
 - Έλεγχος/άρση παρανοήσεων (Σκόπιμη καταγραφή λανθασμένης απάντησης, για να ελεγχθεί αν μπορούν οι μαθητές/-τριες να εντοπίσουν και να διορθώσουν το λάθος.)
 - Ερώτηση ενός λεπτού (Οι μαθητές/-τριες έχουν στη διάθεσή τους ένα λεπτό για να απαντήσουν σε συγκεκριμένη ερώτηση που ελέγχει την κατάκτηση του μαθησιακού στόχου.)
 - Απάντηση με μία πρόταση (Οι μαθητές/-τριες καλούνται να συνοψίσουν σε μία πρόταση κάτι που σχετίζεται με τον στόχο του μαθήματος π.χ. τη βασική ιδέα ενός κειμένου.)
- *Ανάπτυξη πρωτοβουλιών* (ανώτερες νοητικές δεξιότητες, κριτική και δημιουργική σκέψη)
- *Συμμετοχή σε ηλεκτρονική τάξη* (Microsoft Teams)

Το αρχείο:
[diamorfotiki_axiologisi.pdf](https://www.moec.gov.cy/diamorfotiki_axiologisi_gisi.pdf)
([moec.gov.cy](https://www.moec.gov.cy))

Δραστηριότητες
διαμορφωτικής
αξιολόγησης
σε όλη τη
διάρκεια της
σχολικής χρονιάς

Καταγράφουμε στοιχεία
στο βαθμολογικό μας!

Το αρχείο:
diamorfotiki_axiologisi.pdf
(moec.gov.cy)

ii. Κατ' οίκον εργασία

- *Ασκήσεις εμπέδωσης ή/και εμπάθυνσης* (π.χ. κλίση ρημάτων ή ουσιαστικών, συμπλήρωση προτάσεων, παραγωγή σύντομων προτάσεων στα Αρχαία Ελληνικά [αντίστροφο], συγγραφή παραγράφων ή/και εκτενέστερων κειμένων στα Νέα Ελληνικά με συγκεκριμένες προδιαγραφές και σαφή κριτήρια αξιολόγησης)
- *Ασκήσεις επαναφοράς γνώσης που θα θεωρείται προαπαιτούμενη για το επόμενο μάθημα* (π.χ. επανάληψη κλίσης ουσιαστικών πριν τη διδασκαλία των επιθέτων, επανάληψη στις εγκλίσεις πριν τη διδασκαλία δευτερευουσών προτάσεων)
- *Εργασίες για καλλιέργεια ανώτερων νοητικών δεξιοτήτων* (π.χ. αξιολόγηση δύο διαφορετικών μεταφράσεων, δημιουργία εννοιολογικού χάρτη που να δείχνει την οργάνωση ενός κειμένου)

Αξιολογούμε:

(α) την πρόοδο / την προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας

(β) τη διαδικασία εκπόνησης της εργασίας

(γ) το τελικό προϊόν (την ορθότητα / την επίτευξη του μαθησιακού στόχου)

Δραστηριότητες
διαμορφωτικής
αξιολόγησης
σε όλη τη
διάρκεια της
σχολικής χρονιάς

Καταγράφουμε στοιχεία
στο βαθμολόγιό μας!

iii. Γραπτές ασκήσεις στην τάξη

- Γραπτή προειδοποιημένη άσκηση με βάση το δειγματικό δοκίμιο αξιολόγησης
- Μικρές εργασίες διαμορφωτικού τύπου στην τάξη

Παραδείγματα:

- Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης της μετάφρασης διδαγμένου κειμένου (αντιστοίχιση, ορθό-λάθος, επιλογή ορθότερης μετάφρασης, αιτιολόγηση επιλογής)
- Λεξιλογικές ασκήσεις
- Ασκήσεις γραμματικής - συντακτικού
- Παραγωγή γραπτού λόγου με αφορμή ένα αρχαιοελληνικό κείμενο ή με βάση τις λεξιλογικές ασκήσεις

iv. Ατομική ή ομαδική δημιουργική εργασία μελέτης

- Εφαρμογή γνώσεων σε πραγματικές καταστάσεις και με αξιοποίηση της εμπειρίας των μαθητών/-τριών (π.χ. η σχέση της κυπριακής διαλέκτου με την αρχαία ελληνική γλώσσα)
- Καλλιέργεια δεξιότητας επίλυσης προβλήματος (π.χ. δημιουργία εξειδικευμένου λεξικού)
- Προώθηση της επικοινωνίας των μαθητών/-τριών με τους γονείς/κηδεμόνες και τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο (π.χ. διενέργεια έρευνας για τις στάσεις/αντιλήψεις για τη γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας)

Παρουσίαση της εργασίας από τον/τη μαθητή/ -τρια και αξιολόγησή της με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης ή/και εκπόνηση κριτηρίων αξιολόγησης από τους/τις ίδιους/-ες μαθητές/-τριες.

Το αρχείο:
diamorfotiki_axiologisi.pdf
(moec.gov.cy)

Δραστηριότητες
διαμορφωτικής
αξιολόγησης
σε όλη τη
διάρκεια της
σχολικής χρονιάς

Καταγράφουμε στοιχεία
στο βαθμολόγιό μας!

Ενδεικτικά εργαλεία που στηρίζουν τη διαμορφωτική αξιολόγηση

- [Plickers](#) – Αξιολόγηση κατάκτησης δεικτών επιτυχίας με κλειστές ερωτήσεις μέσα στην τάξη
- [Kahoot](#), [Quizizz](#) – Παιγνιώδης αξιολόγηση κατάκτησης δεικτών επιτυχίας με κλειστές ερωτήσεις στο σπίτι
- [Nearpod](#) – Αξιολόγηση κατάκτησης δεικτών επιτυχίας για όλους/-ες τους/τις μαθητές/-τριες κατά τη διάρκεια ενός εξ αποστάσεως μαθήματος (ή για τους/τις εξ αποστάσεως μαθητές/-τριες ενός υβριδικού μαθήματος)
- [Liveworksheets](#) – Μετατροπή συμβατικών φυλλαδίων σε ψηφιακά με δυνατότητα άμεσης διόρθωσης και παροχής ανατροφοδότησης

Για τη διαμορφωτική αξιολόγηση στα φιλολογικά μαθήματα βλ. πρόσθετο υλικό:

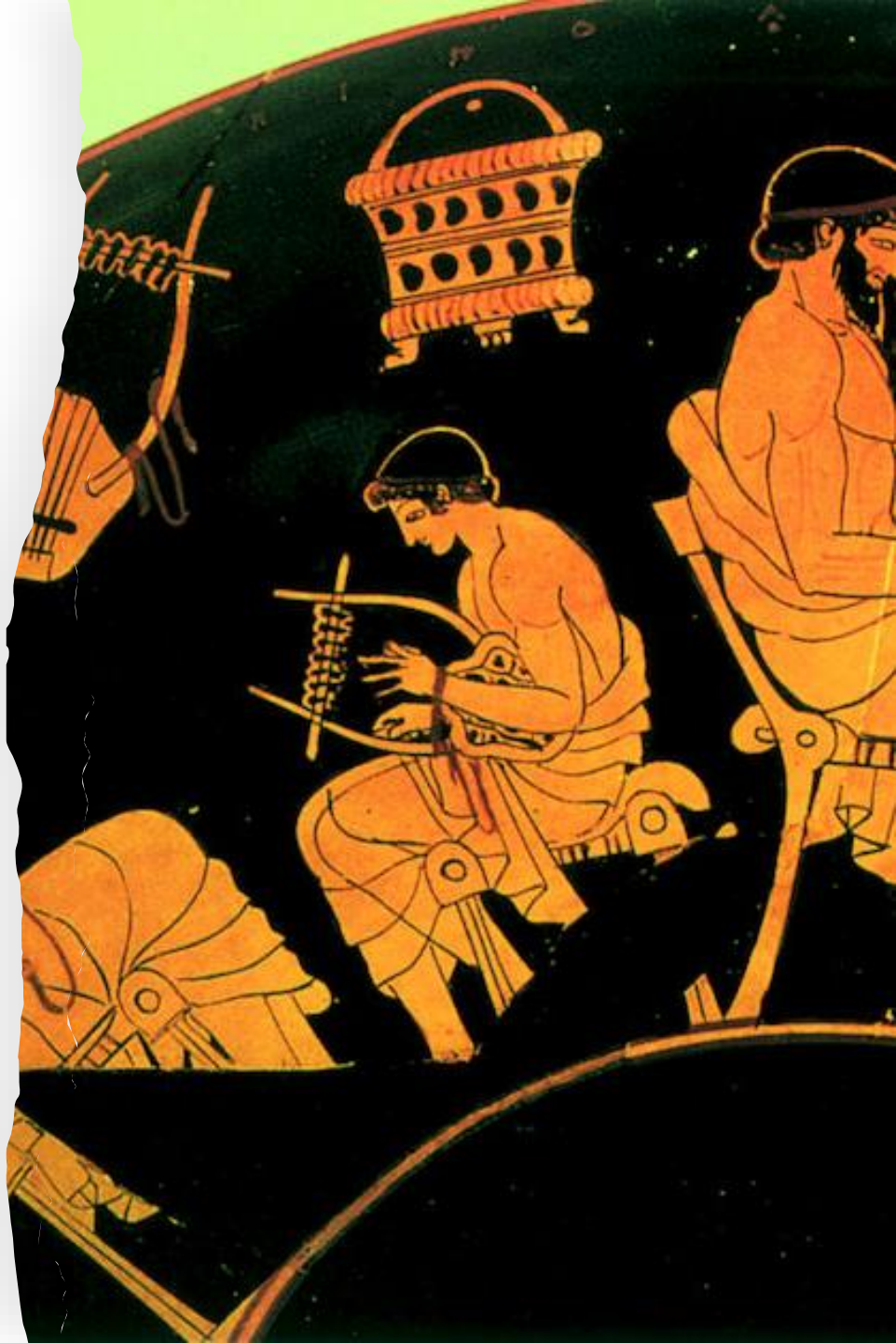
- Προφορική/Συντρέχουσα Αξιολόγηση στα Φιλολογικά Μαθήματα.
Κατ' οίκον εργασία και Συμμετοχή στην τάξη:
https://archeia.moec.gov.cy/sm/438/student_evaluation_filologika_mathimata_keimeno.pdf
- Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης:
https://archeia.moec.gov.cy/sm/438/student_evaluation_filologika_mathimata_parousiasi.pdf
- Ψηφιακά εργαλεία για τα Φιλολογικά Μαθήματα:
https://archeia.moec.gov.cy/sm/455/psifiaka_ergaleia_filologika_mathimata.zip
- Διαδικτυακά εργαλεία για ενίσχυση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης:
https://archeia.moec.gov.cy/sm/441/diadiktyaka_ergaleia.pdf

Το αρχείο:
[diamorfotiki_axiologisi.pdf](#)
([moec.gov.cy](#))

Δραστηριότητες
διαμορφωτικής
αξιολόγησης
σε όλη τη
διάρκεια της
σχολικής χρονιάς

Αξιολόγηση

- Το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών περιλαμβάνει τις ενότητες Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και συνιστά **ΕΝΑ και ΕΝΙΑΙΟ μάθημα**
- Η αξιολόγηση γίνεται με έμφαση στις διαμορφωτικού τύπου δραστηριότητες και με **ΕΝΑ διαγώνισμα** σε ύλη που θα καθορίσει ο/η εκπαιδευτικός

Αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί τους μαθητές γραπτώς με ένα διαγώνισμα 40'/45' στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών.

Επαφίεται στον/στην εκπαιδευτικό, αν θέλει να αξιολογήσει κάποια ενότητα του μαθήματος (Αρχαία Ελληνική Γλώσσα ή Γραμματεία) με συνθετική δημιουργική εργασία (πρότζεκτ) και αναλόγως να τροποποιήσει το εξεταστικό του δοκίμιο.

Αξιολόγηση

Ένα διαγώνισμα 40'/45' που θα περιλαμβάνει
την ΑΕ Γλώσσα και Γραμματεία

Α' Τετράμηνο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα (2 δ.π.): 50/100 μον.

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (2 δ.π.): 50/100 μον.

Β' Τετράμηνο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα (3 δ.π.): 75/100 μον.

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (1 δ.π.): 25/100 μον.

Φροντίζουμε για «μετρομημένη» ύλη και προσεκτική ετοιμασία του διαγωνίσματος ως προς:

- τη **δομή**
- τα **φαινόμενα** που εξετάζονται
- τον **χρόνο** επίλυσης
- τη **σαφήνεια** στη διατύπωση των ερωτήσεων
- τον **οδηγό διόρθωσης**

Δομή διαγωνίσματος 40'/45'

στην Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία **Α' Τετραμήνου**

Βλ. Αξιολόγηση: vasikes arches exet dokimion kai ergasion gym.pdf (moec.gov.cy)

I. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	Μονάδες 50/100
A. Κατανόηση - Απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά	
1. Μετάφραση αποσπάσματος (μέχρι δύο γραμμές), ερωτήσεις κατανόησης του αρχαίου κειμένου (μον. 15)	Μον. 20
2. <u>Μία</u> ερώτηση πραγματολογική / νοηματική / ερμηνευτική / επικαιροποίησης (μον. 5)	
B. Ορθογραφία (υπαγόρευση κειμένου και εναλλακτική άσκηση ορθογραφίας)	Μον. 5
Γ. Λεξιλογικές ασκήσεις	Μον. 10
Δ. Ασκήσεις γραμματικής και συντακτικού	Μον. 15
II. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	Μονάδες 50/100
Δίνεται απόσπασμα 30-40 στίχων με τρεις ερωτήσεις:	
• Μία ερώτηση κλειστού τύπου (αντιστοίχισης, ορθού/λάθους, πολλαπλής επιλογής) που αξιολογεί στοιχεία της <u>εισαγωγής</u> . Ενδείκνυται να πηγάζει από το προς εξέταση απόσπασμα ή να συνδυάζεται με αυτό.	Μον. 10
• Δύο ερωτήσεις ανάπτυξης με σαφώς καθορισμένα και περιορισμένα υποερωτήματα που αξιολογούν: <u>περιεχόμενο και οργάνωση</u> του κειμένου (Ομήρου Οδύσσεια ή Ομήρου Ιλιάδα ή Ευριπίδου Ελένη, ανάλογα με την τάξη), <u>γλωσσικό και κριτικό γραμματισμό, κυπριακή επική παράδοση, πραγματολογικά, ιδεολογικά, ερμηνευτικά στοιχεία</u> .	Μον. 40
ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ	Μον. 100

Δομή διαγωνίσματος 40'/45'
στην Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία **B' Τετραμήνου**
Βλ. Αξιολόγηση: [vasikes arches exet dokimion kai ergasion gym.pdf \(moec.gov.cy\)](#)

I. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	Μονάδες 75/100
A. Κατανόηση - Απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά 1. Μετάφραση αποσπάσματος (μέχρι τρεις γραμμές), ερωτήσεις κατανόησης του αρχαίου κειμένου (μον. 20) 2. <u>Μία ή δύο</u> ερωτήσεις πραγματολογικές/νοηματικές/ερμηνευτικές/επικαιροποίησης (μον. 10)	Μον. 30
B. Ορθογραφία (υπαγόρευση κειμένου και εναλλακτική άσκηση ορθογραφίας)	Μον. 5
Γ. Λεξιλογικές ασκήσεις	Μον. 15
Δ. Ασκήσεις γραμματικής και συντακτικού	Μον. 25
II. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	Μονάδες 25/100
Δίνεται απόσπασμα 20-25 στίχων με δύο ερωτήσεις ανάπτυξης με σαφώς καθορισμένα και περιορισμένα υποερωτήματα, που αξιολογούν: <u>περιεχόμενο και οργάνωση του κειμένου (Ομήρου Οδύσσεια ή Ομήρου Ιλιάδα ή Ευριπίδου Ελένη, ανάλογα με την τάξη), γλωσσικό και κριτικό γραμματισμό, κυπριακή επική παράδοση, πραγματολογικά, ιδεολογικά, ερμηνευτικά στοιχεία.</u>	Μον. 25
ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ	Μον. 100

Παράδειγμα ύλης διαγωνίσματος

Θεωρητικά, έχει προηγηθεί ανάλογη διδασκαλία και έχει δοθεί στους/στις μαθητές/μαθήτριες η ακόλουθη ύλη:

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

1. Κανόνες τονισμού (σελ. 16-17)
2. Ενότητα 3
 - Κείμενο Α' (σελ. 20-21):

Ορθογραφία: «Πιστεύω τῷ φίλῳ ... οὐ λείπει.»

Λεξιλογικά: λείπω (σελ. 23), γινώσκω (σελ. 24)

Γραμματική: Το άρθρο (σελ. 28)
 - Κείμενο Β' (σελ. 29-30): Κατανόηση-μετάφραση κειμένου

Ουσιαστικά Β' κλίσης (σελ. 31-33)

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Ομήρου *Οδύσσεια*:

- Εισαγωγή. Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία της Εισαγωγής και να τα κατανοούν **στο πλαίσιο του κειμένου**, έτσι ώστε να το ερμηνεύουν:

Τι είναι το Έπος (σελ. 9), Βασικό θέμα της *Ιλιάδας* και της *Οδύσσειας* (σελ. 9), Αοιδοί-Ραψωδοί-Όμηρος (σελ. 10-11), Διαίρεση σε ραψωδίες (σελ. 12), Βασικά θέματα και προβλήματα της *Οδύσσειας* (σελ. 12)
- Ραψωδία α, στ. 1-173:

Περιεχόμενο ραψωδίας α. Θέμα και ρόλος προοιμίου. Τα πρόσωπα και η συμπεριφορά τους (Οδυσσέας και σύντροφοι, Τηλέμαχος, μνηστήρες). Οι θεοί και ο ρόλος τους. **Εντοπισμός και λειτουργία στο κείμενο**: εκφραστικά μέσα, τυπικά επίθετα, στοιχεία προοικονομίας.

Προσοχή στον καθορισμό της ύλης!
Να είναι απολύτως συγκεκριμένη και «μετρομημένη»!

Σας ευχαριστώ!

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων